

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРАВА

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУДОВІ СИСТЕМИ ТА ПОРІВНЯЛЬНЕ СУДОВЕ ПРАВО
ОП «МІЖНАРОДНЕ ПРАВО»

Код	Назва	Тип	Рівень вищої освіти	Рік, коли пропонується вивчення	Семестр	Кількість кредитів	Вид підсумкового контролю
БК-7	Судові системи та порівняльне судове право	вибіркова дисципліна професійної та практичної підготовки	перший (бакалаврський)	2	4	4	залік

Мова навчання: українська.

Форми здобуття освіти: очна (денна), заочна

Види навчальних занять: лекція, практичне заняття, консультація.

Методи навчання: словесний, пояснювально-демонстраційний, метод проблемного викладання, репродуктивний та інші відповідно до навчальних занять.

Оцінювання: поточне, модульне, підсумкове.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК6. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Здатність працювати як автономно, так і у команді.

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК1. Здатність розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, форми та способи їх реалізації, типи та види міжнародних акторів, їх роль в сучасних міжнародних відносинах та міжнародній політиці.

СК2. Вміння характеризувати природу та джерела зовнішньої політики держави, еволюцію підходів до формування та здійснення зовнішньої політики, принципи організації системи зовнішньої політики та функціонування інститутів зовнішньої політики.

СК3. Здатність захищати національні інтереси власної держави за допомогою міжнародно-правових інструментів.

СК4. Уміння самостійно здійснювати наукові дослідження актуальних проблем міжнародного права, визначати наукові проблеми, нерозроблені або недостатньо розроблені у відповідних науках та міждисциплінарних дослідженнях, готувати наукові тексти про проміжні та кінцеві результати досліджень, готувати та здійснювати публічну апробацію

результатів досліджень.

СК5. Уміння здійснювати юридичний аналіз та юридичну кваліфікацію явищ міжнародного життя на основі міжнародно-правових норм.

СК6. Уміння надавати юридичні висновки й консультації з питань міжнародного права, національного права України та інших держав; визначати юридичні ризики тих або інших зовнішньополітичних або зовнішньоекономічних ініціатив, підбирати шляхи їхньої мінімізації.

СК7. Здатність до юридичного супроводу основних видів зовнішньоекономічних операцій і міжнародної економічної взаємодії.

СК8. Уміння розробляти юридичну позицію в інтересах клієнта, а також контраргументи проти позиції опонентів; вести дискусію й дебати з міжнародно-правових і загальноюридичних питань.

СК9. Уміння вести дипломатичне та ділове листування, працювати з міжнародними документами: договорами, актами міжнародних організацій тощо, аналізувати їхній характер і юридичний статус, складати проекти й супровідну документацію українською й іноземними мовами.

СК10. Уміння дотримуватися основних норм дипломатичного та ділового етикету, здатність враховувати фундаментальні особливості культури та менталітету представників іноземних держав.

СК11. Уміння здійснювати ефективну комунікацію в мультикультурному середовищі (українською та іноземною мовою).

СК12. Здатність характеризувати договірний та інституційний механізми правового регулювання європейської інтеграції; вміння аналізувати практику органів євроінтеграційних об'єднань, рішення Суду ЄС та національних судових установ держав-членів.

СК13. Уміння розуміти особливості міжнародно-правових явищ, прогнозувати основні напрямки розвитку міжнародного права.

СК14. Здатність адаптувати та використовувати міжнародно-правові норми та принципи в національній правовій системі.

Програмні результати навчання (ПР):

Знання

ПР1. Визначати сучасні досягнення міжнародного права (публічного та приватного), порівняльного законодавства, виявляти в подіях і фактах міжнародного життя тенденції та закономірності, формулювати їх та визначати пов'язані з ними майбутні можливості й ризики. ПР3. Визначати міжнародно-правову ситуацію, використовувати різні джерела безпосередньої й опосередкованої інформації для з'ясування потрібних обставин і фактів, надання міжнародно-правової оцінки подіям міжнародних відносин.

Уміння

ПР4. Застосовувати одержані знання й уміння з міжнародних відносин, міжнародного права при вирішенні практичних завдань.

ПР5. Збирати, обробляти й упорядковувати великий обсяг різномірної інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, сортувати її за релевантністю поставленій задачі, виділяти суттєве.

ПР6. Визначати політичні, дипломатичні, іміджеві, суспільні, економічні й інші ризики, пов'язані з заходами міжнародно-правового характеру, взаємодіяти з фахівцями відповідних галузей при підборі засобів мінімізації таких ризиків.

ПР7. Формулювати концептуальні схеми вирішення міжнародно-правових і національно-правових проблем, аналізувати правові концепції на предмет логічної послідовності та практичної адекватності.

ПР8. Використовувати історичні прецеденти, а також свої теоретичні знання з міжнародного права для захисту своєї точки зору та в інших професійних цілях.

Застосування знань

ПР9. Аналізувати зібрану й оброблену інформацію про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, складати аналітичні довідки, звіти й інші

форми представлення результатів аналізу з правильним оформленням посилань на норми міжнародного та національного (українського та закордонного) права.

ПР10. Передбачати широкі загальносуспільні наслідки укладання міжнародного договору або вчинення іншої дії дипломатичного або міжнародно-правового характеру, ухвалення внутрішньодержавних нормативно-правових актів тощо.

ПР11. Скласти проекти міжнародного договору та пов'язаної документації (закону про ратифікацію, пояснювальних записок тощо) українською та іноземною мовами, скласти процесуальні документи для ведення справ у судових органах, тексти законопроектів, порівняльних таблиць, пояснювальних записок, та іншої супровідної документації до законопроектів тощо.

ПР12. Представляти інтереси клієнта у судах України та третейських судах, утворених за законодавством України, а також у міжнародному комерційному арбітражі та міжнародних судових установах.

ПР13. Здійснювати діяльність у дипломатичній та інших суміжних до міжнародного співробітництва сферах.

Комунікація

ПР15. Вести формальну та неформальну ділову бесіду у сфері міжнародних відносин і зовнішньої політики.

ПР16. На високому професійному рівні брати участь у фахових дискусіях із міжнародно-правових і загальноюридичних питань; поважати опонентів і їхню точку зору.

ПР17. Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з актуальних питань міжнародного права.

ПР18. Ефективно формувати комунікаційну стратегію.

Автономія і відповідальність

ПР19. Демонструвати здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

ПР20. Оцінювати результати власної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток.

ПР21. Самостійно приймати рішення, бути лідером, нести відповідальність за стратегічний розвиток команди.

Засоби діагностики успішності навчання: теоретичні питання, практичні завдання, завдання для проведення письмових модульних контрольних робіт, питання для опитування під час практичних завдань, індивідуальні питання, питання для поточного контролю, тести, задачі, питання для підсумкового контролю.

Зміст курсу:

Тема 1. Судова система, її елементи та характеристика. Класифікація судових систем.

Тема 2. Формування та розвиток інституту суду в континентальній системі права.

Тема 3. Судова система сучасної України.

Тема 4. Загальна характеристика судоустрою англосаксонської правової сім'ї. Судова система США, Шотландії, Англії та Уельсу.

Тема 5. Судова система Франції.

Тема 6. Судова система Німеччини.

Тема 7. Судова система Індії.

Тема 8. Судова система Японії.

Тема 9. Модель судової системи в системі ісламського права.

Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи навчання на практичних, семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо); практичний, пошуковий метод.

Методи оцінювання: для поточного контролю у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних та групових проєктів, творчих завдань, тощо; для модульного контролю у вигляді письмової відповіді, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо; для підсумкового контролю проведення диференційованого заліку (усна та/або письмова відповідь, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо).

Засоби діагностики результатів навчання. Поточний контроль може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою. Модульний контроль передбачає письмове виконання різних видів контрольних завдань. Підсумковий контроль передбачає проведення заліку.

Порядок оцінювання результатів навчання:

Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою.

Поточний контроль = 30 балів.

Самостійна робота = 10 балів.

Модульний контроль = 20 балів.

Підсумковий контроль = 40 балів.

Рекомендована література:

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України в редакції Закону № 1401-VIII від 02.06.2016 року // Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» від 2 червня 2016 року // Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>
3. Закон України «Про Конституційний Суд України» від 13 липня 2017 року // Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2136-19>
4. Закон України «Про доступ до судових рішень» від 22 грудня 2005 року // Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3262-15>
5. Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» від 23 лютого 2006 року // Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>.

Основна література

1. Комарова Т.В. Суд Європейського Союзу: розвиток судової системи та практики тлумачення права ЄС: монографія. Харків: Право, 2018. 528 с.
2. Сучасні проблеми порівняльного правознавства : зб. наук. праць / за ред. Ю.С. Шемшученка, Я.В. Лазура; упор.: О.В. Кресін, М.В. Савчин. – Ужгород – Київ : Вид-во «Говерла», 2015. – 218 с.

3. Лісна, І.С., Т.Є. Михайлів. "Використання зарубіжного досвіду функціонування судових систем під час проведення судової реформи в Україні." Прикарпатський юридичний вісник 1 (26) (2019): 14-18.
4. Черняк, Н. П., Івоніна, А. О. (2021, December). Зарубіжний досвід функціонування судових систем. In The 5th International scientific and practical conference "Science, innovations and education: problems and prospects"(December 8-10, 2021) CPN Publishing Group, Tokyo, Japan. 2021. 1068 p. (p. 1058).
5. Вон Девід М. Судова система США верховенство права [Електрон. ресурс].—URL: <http://www.fair.org.Ua>.
6. Шемшученко Ю. С. Судова влада в Україні: сучасна доктрина, механізми та перспективи реалізації / Ю. С. Шемшученко // Вісник НАН України. – 2017. – № 2. – С. 37-40.

Викладач: *Дроздович Надія Людвігівна*, кандидат юридичних, доцент кафедри кримінального права та процесу

Гарант освітньої програми: